

32003R1228

L 176/1

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

15.7.2003

**REGULAMENTUL (CE) NR. 1228/2003 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 26 iunie 2003
privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică
(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică ⁽⁴⁾ constituie o etapă importantă în realizarea pieței interne a energiei electrice.
- (2) Consiliul European, reunit la Lisabona, la 23 și 24 martie 2000, a cerut măsuri rapide pentru realizarea pieței interne, atât în sectorul energiei electrice, cât și în cel al gazului, precum și urgentarea liberalizării în aceste sectoare, în vederea instituirii unei piețe interne pe deplin operaționale.
- (3) Crearea unei veritabile piețe interne a energiei electrice trebuie promovată printr-o intensificare a schimburilor comerciale de energie electrică, în prezent insuficient dezvoltate, în comparație cu alte sectoare ale economiei.

(4) Ar trebui introduse norme echitabile, care să reflecte costurile, transparente și direct aplicabile, care să țină seama de comparația între operatorii de rețea eficienți din zone cu structuri comparabile și care completează dispozițiile Directivei 96/92/CE, cu privire la tariful de acces la rețea și alocarea capacităților de interconectare disponibile, pentru a asigura accesul efectiv la sistemele de transport, în scopul efectuării tranzacțiilor transfrontaliere.

(5) În concluzia sa, Consiliul Energiei din 30 mai 2000 a invitat Comisia, statele membre, autoritățile naționale de reglementare și administrațiile naționale să asigure punerea în aplicare în timp util a măsurilor de gestionare a congestiei rețelelor și, împreună cu operatorii de sisteme de transport europene (OSTE), introducerea rapidă a unui sistem robust de tariful pe termen lung, care să ofere operatorilor pieței semnale corespunzătoare de alocare a costurilor.

(6) Parlamentul European, în rezoluția sa din 6 iulie 2000 privind al doilea raport al Comisiei referitor la stadiul liberalizării piețelor de energie, a cerut condiții de utilizare a rețelelor în statele membre care să nu împiedice comerțul transfrontalier cu energie electrică și a invitat Comisia să prezinte propuneri concrete care să vizeze depășirea tuturor barierelor existente în calea comerțului intracomunitar.

(7) Este important ca țările terțe care fac parte integrantă din sistemul energetic european să respecte normele din prezentul regulament și orientările adoptate în temeiul prezentului regulament, pentru a crește eficacitatea funcționării pieței interne.

⁽¹⁾ JO C 240 E, 28.8.2001, p. 72, și JO C 227 E, 24.9.2002, p. 440.

⁽²⁾ JO C 36, 8.2.2002, p. 10.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 13 martie 2002 (JO C 47 E, 27.2.2003, p. 379), Poziția comună a Consiliului din 3 februarie 2003 (JO C 50 E, 4.3.2003, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 4 iunie 2003 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁴⁾ JO L 27, 30.1.1997, p. 20.

(8) Prezentul regulament ar trebui să stabilească principiile fundamentale privind tariful și alocarea capacităților, prevăzând, în același timp, adoptarea de orientări care detaliază alte principii și metode importante, care să permită adaptarea rapidă la noile situații.

- (9) În condițiile unei piețe deschise și competitive, operatorii de sisteme de transport ar trebui să primească o compensație pentru costurile generate de trecerea fluxurilor de energie electrică tranfrontaliere prin rețelele lor, de la operatorii sistemelor de transport de la care provin fluxurile tranfrontaliere și de la sistemele unde ajung în final aceste fluxuri.
- (10) Plățile și încasările care rezultă din compensațiile între operatorii de sisteme de transport trebuie să fie luate în considerare la stabilirea tarifelor de rețea naționale.
- (11) Suma efectivă care trebuie plătită pentru accesul tranfrontalier la sistem poate varia considerabil, în funcție de operatorii de sistem de transport implicați și ca rezultat al diferențelor în ceea ce privește structura sistemelor tarifare aplicate în statele membre. Prin urmare, este necesar un anumit grad de armonizare, pentru a evita denaturarea schimburilor comerciale.
- (12) Ar fi necesar un sistem corespunzător de semnale de localizare pe termen lung, care să aibă la bază principiul în conformitate cu care nivelul taxelor pentru accesul la rețea trebuie să reflecte balanța dintre producere și consum din regiunea implicată, pe baza diferențierii taxelor de acces la rețea suportate de producători și/sau consumatori.
- (13) Nu ar fi oportun să se aplice tarife calculate pe baza distanței sau, în cazul în care există un sistem corespunzător de semnale de localizare, un tarif specific care să fie plătit doar de exportatori sau importatori, în plus față de taxa generală pentru accesul la rețeaua națională.
- (14) Condiția preliminară pentru asigurarea unei concurențe reale pe piața internă este perceperea unor taxe nediscriminatorii și transparente pentru utilizarea rețelei, inclusiv liniile de interconectare din sistemul de transport. Capacitățile disponibile ale acestor linii ar trebui să fie stabilite la nivelurile maxime, cu respectarea normelor de securitate privind exploatarea sigură a rețelelor.
- (15) Este important să se evite denaturarea concurenței din cauza unor standarde de siguranță, de exploatare și de planificare diferite utilizate de operatorii de sistem de transport din statele membre. De asemenea, operatorii pieței trebuie să beneficieze de transparență în ceea ce privește capacitățile de transfer disponibile și standardele de siguranță, de planificare și de exploatare care au efect asupra capacităților de transfer.
- (16) Trebuie să existe norme privind utilizarea veniturilor provenite din procedurile de gestionare a congestiei rețelei, în măsura în care natura specifică a interconectării în cauză nu justifică o exceptare de la aceste norme.
- (17) Trebuie să fie posibilă rezolvarea problemelor de congestie a rețelei în diverse moduri, în măsura în care metodele folosite oferă semnale economice corecte operatorilor de sistem de transport și operatorilor pieței și în care se bazează pe mecanisme de piață.
- (18) Pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a pieței interne, trebuie să se prevadă proceduri care să permită adoptarea de decizii și orientări privind, printre altele, tarifarea și alocarea capacităților de către Comisie, garantându-se, în același timp, implicarea autorităților de reglementare ale statelor membre în acest proces, dacă este cazul, prin intermediul asociației lor europene. Autoritățile de reglementare, împreună cu alte autorități competente ale statelor membre, au un rol important, contribuind la funcționarea corespunzătoare a pieței interne de energie electrică.
- (19) Este necesar ca statele membre și autoritățile de reglementare naționale să fie invitate să prezinte Comisiei informațiile corespunzătoare. Comisia trebuie să trateze aceste informații confidențial. După caz, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita informațiile necesare direct de la întreprinderile în cauză, cu condiția informării autorităților de reglementare naționale.
- (20) Autoritățile de reglementare naționale ar trebui să asigure respectarea normelor conținute de prezentul regulament și a orientărilor adoptate pe baza prezentului regulament.
- (21) Este necesar ca statele membre să stabilească norme privind sancțiunile care se pot aplica în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament și să asigure punerea lor în aplicare. Aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajatoare.
- (22) Întrucât obiectivul acțiunii preconizate, și anume oferirea unui cadru armonizat pentru schimburile tranfrontaliere de energie electrică, nu poate fi realizat de către statele membre și poate, prin urmare, având în vedere dimensiunea și efectele acțiunii, să fie realizat mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este acesta enunțat la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (23) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament trebuie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor de exercitare a competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾,

(¹) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezentul regulament are ca obiectiv stabilirea unor norme echitabile pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, pentru a îmbunătăți concurența pe piața internă de energie electrică, luând în considerare caracteristicile specifice ale piețelor naționale și regionale. În acest scop, este necesară instituirea unui mecanism de compensare pentru fluxurile transfrontaliere de energie electrică și stabilirea de principii armonizate privind taxele pentru transportul transfrontalier și alocarea capacităților de interconectare disponibile între sistemele de transport naționale.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile de la articolul 2 din Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 96/92/CE ⁽¹⁾, cu excepția definiției pentru „interconectare”, care se înlocuiește cu următorul text:

„interconectare” înseamnă o linie de transport care traversează sau trece peste granița dintre statele membre și care face legătura între sistemele de transport ale statelor membre.

(2) Se mai aplică următoarele definiții:

(a) „autorități de reglementare” înseamnă autoritățile de reglementare prevăzute la articolul 23 alineatul (1) din Directiva 2003/54/CE;

(b) „flux transfrontalier” înseamnă un flux fizic de energie electrică într-o rețea de transport a unui stat membru, care rezultă din impactul activității producătorilor și/sau consumatorilor din afara aceluși stat membru asupra rețelei sale de transport. Atunci când rețelele de transport din două sau mai multe state membre sunt parte integrantă, total sau parțial, a unui singur bloc de control, în sensul mecanismului de compensare pentru operatorul de sistem de transport (OST) prevăzut la articolul 3, blocul de control în ansamblul său este considerat ca fiind parte integrantă a rețelei de transport a unuia dintre statele membre implicate, pentru a se evita ca fluxurile din interiorul blocurilor de control să fie considerate fluxuri transfrontaliere și să ducă la plăți compensatorii în temeiul articolului 3. Autoritățile de reglementare ale statelor membre implicate pot decide care dintre statele membre în cauză este cel al cărui bloc de control în ansamblul său este considerat parte integrantă;

(c) „congestionare” înseamnă o situație în care rețelele de transport naționale interconectate nu pot face față tuturor fluxurilor fizice care rezultă din schimburile internaționale solicitate de operatorii pieței, din cauza unei lipse de capacitate a interconectărilor și/sau a sistemelor naționale de transport implicate;

(d) „export declarat” de energie electrică înseamnă livrarea de energie electrică într-un stat membru, pe baza unui acord contractual care să prevadă că preluarea corespunzătoare simultană („import declarat”) de energie electrică va avea loc în alt stat membru sau într-o țară terță;

(e) „tranzit declarat” de energie electrică înseamnă o situație în care apare un „export declarat” de energie electrică și în care, pe traseul desemnat al tranzacției, se află o țară în care nu va avea loc nici livrarea, nici introducerea concomitentă a energiei electrice;

(f) „import declarat” de energie electrică înseamnă introducerea de energie electrică într-un stat membru sau o țară terță, simultan cu livrarea de energie electrică („export declarat”) în alt stat membru;

(g) „interconectare nouă” înseamnă o interconectare care nu era finalizată la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 3

Mecanismul de compensare între operatorii de sistem de transport

(1) Operatorii de sistem de transport primesc compensații pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor de energie electrică transfrontaliere în rețelele lor.

(2) Compensația prevăzută la alineatul (1) se plătește de către operatorii sistemelor de transport naționale de unde provin fluxurile și ai sistemelor unde ajung în final aceste fluxuri.

(3) Plățile compensatorii se efectuează periodic, raportat la o anumită perioadă din trecut. După caz, se fac ajustări ulterioare ale compensației, pentru a reflecta costurile suportate efectiv.

Prima perioadă pentru care se aplică plățile compensatorii se stabilește în cadrul orientărilor prevăzute la articolul 8.

(4) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 13 alineatul (2), Comisia stabilește nivelul plăților compensatorii care se acordă.

(5) Amploarea fluxurilor transfrontaliere găzduite și amploarea fluxurilor transfrontaliere desemnate ca provenind și/sau ajungând în sisteme naționale de transport se stabilesc pe baza fluxurilor fizice de energie electrică măsurate efectiv într-o anumită perioadă de timp.

⁽¹⁾ JO L 176, 15.7.2003, p. 37.

(6) Costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere se stabilesc pe baza costurilor marginale medii previzionate pe termen lung, luându-se în considerare pierderile, investițiile în infrastructuri noi și un procent corespunzător din costul infrastructurii existente, în măsura în care infrastructura este utilizată pentru transportul fluxurilor transfrontaliere, ținându-se cont, în special, de nevoia de a garanta siguranța furnizării. Pentru stabilirea costurilor, se folosesc metodologii de calcul standard recunoscute. Avantajele pe care le prezintă o rețea ca rezultat al găzduirii fluxurilor transfrontaliere se iau în considerare pentru a se reduce compensațiile permise.

Articolul 4

Taxele pentru accesul la rețele

(1) Taxele aplicate de operatorii de rețea pentru accesul la rețele trebuie să fie transparente, să ia în considerare necesitatea de a garanta siguranța rețelei și să reflecte costurile suportate efectiv, în măsura în care acestea corespund celor ale unei rețele eficiente și cu o structură comparabilă și să fie aplicate în mod nediscriminator. Taxele nu se calculează în funcție de distanță.

(2) Producătorii și consumatorii („sarcina”) pot fi taxați pentru accesul la rețea. Procentul din quantumul total al taxelor suportate de producător trebuie să fie, sub rezerva necesității de a oferi semnale de localizare adecvate și eficiente, mai mic decât procentul suportat de consumatori. După caz, nivelul tarifelor aplicate producătorilor și/sau consumatorilor trebuie să ofere semnale de localizare la nivel european și să ia în considerație pierderile din rețea și congestiunea provocată, precum și costurile investițiilor în infrastructură. Acest lucru nu împiedică statele membre să ofere semnale de localizare pe teritoriul lor sau să aplice mecanisme care să garanteze că taxele de acces suportate de consumatori („sarcina”) sunt uniforme pe întreg teritoriul lor.

(3) La stabilirea taxelor de acces la rețea, se iau în considerare următoarele elemente:

- plăți și încasări care rezultă din mecanismul de compensare între operatorii rețelelor;
- plăți efectiv realizate și permise, precum și plăți scontate pentru perioadele viitoare, estimate pe baza perioadelor anterioare.

(4) Cu condiția existenței unor semnale de localizare corespunzătoare și eficiente, în conformitate cu alineatul (2), taxele de acces la rețea aplicate producătorilor și consumatorilor se aplică indiferent de țările de destinație, respectiv origine a energiei electrice, astfel cum se specifică în acordul comercial pe care se bazează

tranzacția. Aceasta nu trebuie să aducă atingere taxelor pe exporturi declarate sau pe importuri declarate, care rezultă din gestionarea congestiunii prevăzute la articolul 6.

(5) Nu se aplică taxă de rețea specifică la tranzacțiile individuale pentru tranzitul de energie electrică declarat.

Articolul 5

Furnizarea de informații privind capacitățile de interconectare

(1) Operatorii de sistem de transport pun în aplicare mecanisme de coordonare și schimb de informații pentru a garanta siguranța rețelelor în contextul gestionării congestiunii rețelelor.

(2) Standardele de siguranță, de exploatare și de planificare utilizate de către operatorii de sistem de transport trebuie să fie făcute publice. Informațiile publicate trebuie să includă o schemă generală pentru calculul capacității totale de transfer și al marjei de fiabilitate a transportului, pe baza caracteristicilor electrice și fizice ale rețelei. Aceste scheme trebuie să fie supuse aprobării autorităților de reglementare.

(3) Operatorii de sistem de transport publică estimări ale capacității de transfer disponibile în fiecare zi, indicând orice capacitate de transfer care este deja rezervată. Aceste publicări se vor face la intervale specifice, înainte de data transportului și vor include, în toate cazurile, estimări cu o săptămână înainte și cu o lună înainte, precum și indicarea cantitativă a fiabilității scontate a capacității disponibile.

Articolul 6

Principii generale de gestionare a congestiunii rețelelor

(1) Problemele de congestiune a rețelelor trebuie să fie abordate prin soluții nediscriminatorii, bazate pe mecanismele pieței, care să ofere semnale economice eficiente operatorilor pieței și operatorilor de sistem de transport implicați. Problemele de congestiune a rețelelor se vor rezolva, de preferință, prin metode care nu sunt bazate pe tranzacții, adică metode care nu implică o selecție între contractele diferiților operatori ai pieței.

(2) Procedurile de restricționare a tranzacțiilor se vor folosi numai în situații de urgență în care operatorul de sistem de transport trebuie să acționeze rapid și în care nu este posibilă livrarea din altă sursă sau schimburile în contrapartidă. Orice procedură de acest tip trebuie aplicată în mod nediscriminator.

Cu excepția situațiilor de forță majoră, operatorii pieței cărora li s-a alocat capacitate primesc compensație pentru orice restricționare.

(3) Operatorii pieței trebuie să dispună de capacitatea maximă a interconectărilor și/sau a rețelelor de transport care afectează fluxurile transfrontaliere, cu respectarea normelor de securitate a exploatarea fiabile a rețelei.

(4) Operatorii pieței informează operatorii de sistem de transport implicați, cu suficient timp înainte de debutul perioadei de activitate în cauză, cu privire la intenția lor de a folosi capacitatea alocată. Orice capacitate alocată care nu va fi utilizată este realocată pieței, în conformitate cu o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie.

(5) Operatorii de sistem de transport, în măsura posibilităților tehnice, compensează solicitările de capacitate ale oricărui flux energetic în direcția opusă pe linia de interconectare congestionată, pentru a utiliza această linie la capacitatea maximă. Luându-se în considerare pe deplin asigurarea siguranței rețelei, tranzacțiile care diminuează congestiunea nu sunt niciodată refuzate.

(6) Toate veniturile care decurg din alocarea interconectării se vor utiliza pentru unul sau mai multe dintre scopurile următoare:

- (a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate;
- (b) investiții în rețea care să mențină sau să ducă la creșterea capacităților de interconectare;
- (c) ca venit care trebuie luat în considerare de către autoritățile de reglementare la aprobarea metodologiei de calcul al tarifelor de rețea și/sau la analiza necesității modificării tarifelor.

Articolul 7

Interconexiuni noi

(1) Interconectările noi de curent continuu pot fi exceptate, la cerere, de la dispozițiile articolului 6 alineatul (6) din prezentul regulament, precum și ale articolului 20 și ale articolului 23 alineatele (2), (3) și (4) din Directiva 2003/54/CE, în următoarele condiții:

- (a) investiția trebuie să ducă la creșterea concurenței în domeniul furnizării energiei electrice;
- (b) investiția are un nivel de risc care nu ar permite realizarea sa fără acordarea unei derogări;
- (c) interconectarea trebuie să se afle în proprietatea unei persoane fizice sau juridice distincte, cel puțin din punctul de vedere al formei sale juridice, de operatorii de sistem în sistemele în care se va construi interconectarea;

(d) se vor percepe taxe de la utilizatorii interconectării respective;

(e) de la deschiderea parțială a pieței prevăzută la articolul 19 din Directiva 96/92/CE, nici o parte a capitalului sau a costurilor de exploatare a interconectării nu a fost recuperată de la o componentă a taxelor aplicate pentru folosirea sistemelor de transport sau distribuție legate de interconectare;

(f) derogarea nu aduce atingere concurenței sau funcționării corespunzătoare a pieței interne de energie electrică, nici funcționării corespunzătoare a sistemului reglementat la care este legată interconectarea.

(2) Alineatul (1) se aplică, de asemenea, în situații excepționale, și interconectărilor de curent alternativ, cu condiția ca costurile și riscurile investiționale aferente să fie suficient de mari comparativ cu costurile și riscurile suportate în mod normal la conectarea printr-un interconector de curent alternativ a două sisteme naționale de transport învecinate.

(3) Alineatul (1) se aplică și în cazul creșterilor semnificative ale capacității în interconectările existente.

(4) (a) Autoritatea de reglementare poate hotărî, de la caz la caz, să acorde derogarea prevăzută la alineatele (1) și (2). Cu toate acestea, statele membre pot prevedea ca autoritățile de reglementare să prezinte instanței competente din statul membru, în vederea unei decizii oficiale, avizul său privind cererea de derogare. Acest aviz se publică împreună cu decizia.

(b) (i) Derogarea poate acoperi total sau parțial capacitatea noii interconectări sau pe cea a interconectării existente, cu o capacitate semnificativ crescută.

(ii) La decizia de acordare a unei derogări, este necesar să se examineze, de la caz la caz, necesitatea de a impune condiții privind durata derogării și accesul nediscriminator la interconectare.

(iii) La luarea deciziei privind condițiile prevăzute la punctele (i) și (ii), se va lua în considerare, în special, capacitatea suplimentară care trebuie construită, timpul estimat de realizare a proiectului și circumstanțele naționale.

(c) La acordarea unei derogări, autoritatea de reglementare competentă poate aproba sau stabili normele și/sau mecanismele privind administrarea și alocarea capacității.

(d) Decizia de derogare, inclusiv condițiile prevăzute la litera (b), trebuie motivate temeinic și publicate.

(e) Decizia de derogare se ia după consultarea altor state membre sau a altor autorități de reglementare în cauză.

(5) Decizia de derogare se notifică de îndată Comisiei de către autoritatea competentă, împreună cu toate informațiile relevante pentru decizie. Aceste informații pot fi prezentate Comisiei în formă agregată, permițând Comisiei să ia o decizie bine fundamentată.

Informațiile trebuie să conțină, în special:

- motivele detaliate pe baza cărora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat derogarea, inclusiv informațiile financiare care justifică necesitatea derogării;
- analiza întreprinsă privind efectul asupra concurenței și asupra funcționării eficiente a pieței interne de energie electrică, efect care rezultă din acordarea derogării;
- motivele care justifică durata și cota din capacitatea totală a interconectării respective pentru care se acordă derogarea;
- rezultatul consultărilor cu statele membre sau cu autoritățile de reglementare în cauză.

În termen de două luni de la data primirii notificării, Comisia poate solicita ca autoritatea de reglementare sau statul membru respectiv să modifice sau să anuleze decizia de acordare a derogării. Termenul de două luni poate fi prelungit cu încă o lună, în cazul în care Comisia solicită informații suplimentare.

În cazul în care autoritatea de reglementare sau statul membru în cauză nu răspunde solicitării în termen de patru săptămâni, se ia o decizie finală în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 13 alineatul (3).

Comisia asigură păstrarea confidențialității informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Articolul 8

Orientări

(1) După caz, Comisia, hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 13 alineatul (2), adoptă și modifică orientările privind problemele enumerate la alineatele (2) și (3) și cele legate de mecanismul de compensare a operatorilor de sistem de transport, cu respectarea principiilor definite la articolele 3 și 4. În momentul adoptării acestor orientări pentru prima dată, Comisia se asigură că acestea acoperă, într-un proiect unic de măsură, cel puțin punctele prevăzute la alineatul (2) literele (a) și (d) și la alineatul (3).

(2) Orientările specifică următoarele:

- (a) detalii privind procedura de stabilire a operatorilor de sistem de transport care sunt responsabili cu plata compensațiilor pentru fluxurile transfrontaliere, inclusiv în ceea ce privește separarea dintre operatorii sistemelor naționale de transport de unde provin fluxurile transfrontaliere și sistemele unde ajung în final aceste fluxuri, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2);
- (b) detalii privind procedura de plată care trebuie urmată, inclusiv stabilirea primei perioade pentru care urmează a fi plătite compensații, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf;
- (c) detalii privind metodologiile de stabilire a fluxurilor transfrontaliere găzduite, pentru care urmează a fi plătite compensații în temeiul articolului 3, atât în ceea ce privește cantitatea, cât și tipul fluxurilor, precum și amploarea acestor fluxuri care provin din și/sau ajung în sistemele de transport ale fiecărui stat membru, în conformitate cu articolul 3 alineatul (5);
- (d) detalii privind metodologia de stabilire a costurilor și beneficiilor aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere, în conformitate cu articolul 3 alineatul (6);
- (e) detalii privind tratamentul, în contextul mecanismului de compensare între operatorii de sistem de transport, al fluxurilor de energie electrică provenite din țări aflate în afara Spațiului Economic European sau care ajung în afara acestuia;
- (f) participarea sistemelor naționale care sunt interconectate prin linii de curent continuu, în conformitate cu articolul 3.

(3) De asemenea, orientările stabilesc normele aplicabile în vederea unei armonizări treptate a principiilor de bază pentru stabilirea taxelor aplicate producătorilor și consumatorilor (sarcină) în cadrul sistemelor tarifare naționale, inclusiv reflectarea mecanismului de compensare între OST în taxele de rețea naționale și prevederea unor semnale de localizare adecvate și eficiente, în conformitate cu principiile enunțate la articolul 4.

Orientările prevăd existența unor semnale de localizare adecvate și armonizate la nivel european.

Armonizarea făcută în această privință nu trebuie să împiedice statele membre să aplice mecanisme pentru a garanta că taxele de acces la rețea suportate de către consumatori (sarcina) sunt comparabile pe întreg teritoriul lor.

(4) După caz, Comisia, hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 13 alineatul (2), modifică orientările privind

administrarea și alocarea capacității de transfer disponibile a interconectărilor dintre sistemele naționale stabilite în anexă, în conformitate cu principiile stabilite la articolele 5 și 6, în special pentru a include orientări detaliate referitoare la toate metodologiile de alocare a capacității aplicate în practică și pentru a garanta că mecanismele de gestionare a congestiei rețelelor evoluează într-o manieră compatibilă cu obiectivele pieței interne. După caz, în cursul acestor modificări, se stabilesc norme comune privind standardele minime de siguranță și de exploatare pentru utilizarea și exploatarea rețelei, prevăzute la articolul 5 alineatul (2).

La adoptarea sau modificarea orientărilor, Comisia se asigură că acestea oferă nivelul minim de armonizare necesar pentru a atinge obiectivele prezentului regulament și că nu depășesc ceea ce este necesar în acest scop.

La adoptarea sau modificarea orientărilor, Comisia indică acțiunile întreprinse în vederea conformității normelor din țările terțe, care fac parte integrantă din sistemul energetic european, cu orientările respective.

Articolul 9

Autoritățile de reglementare

Atunci când exercită funcțiile care le sunt atribuite, autoritățile de reglementare asigură respectarea dispozițiilor prezentului regulament și a orientărilor adoptate în temeiul articolului 8. După caz, pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament, autoritățile cooperează între ele și cu Comisia.

Articolul 10

Informare și confidențialitate

(1) Statele membre și autoritățile de reglementare furnizează Comisiei, la cererea acesteia, toate informațiile necesare în sensul articolului 3 alineatul (4) și al articolului 8.

În special, în sensul articolului 3 alineatul (4) și al articolului 3 alineatul (6), autoritățile de reglementare furnizează periodic informații privind costurile suportate efectiv de către operatorii de sistem de transport, precum și date și toate informațiile utile cu privire la fluxurile fizice în rețelele operatorilor de sistem de transport și la costul rețelei.

Comisia stabilește un termen rezonabil în care trebuie furnizate informațiile, ținând seama de complexitatea informațiilor cerute și de urgența cu care îi sunt necesare.

(2) În cazul în care statele membre sau autoritățile de reglementare implicate nu furnizează aceste informații în termenul prevăzut la alineatul (1), Comisia poate solicita toate informațiile necesare în sensul articolului 3 alineatul (4) și al articolului 8 direct de la întreprinderea în cauză.

La trimiterea unei solicitări de informații către o întreprindere, Comisia transmite, în același timp, o copie a solicitării către autoritățile de reglementare din statul membru pe al cărui teritoriu este situată întreprinderea.

(3) În solicitarea de informații, Comisia indică temeiul juridic al solicitării, termenul în care trebuie furnizate informațiile, scopul solicitării, precum și sancțiunile prevăzute la articolul 12 alineatul (2) pentru furnizarea de date incorecte, incomplete sau înșelătoare. Comisia stabilește un termen rezonabil, ținând seama de complexitatea informațiilor solicitate și de urgența cu care îi sunt necesare.

(4) Proprietarii întreprinderilor sau reprezentanții lor și, în cazul persoanelor juridice, persoanele autorizate să le reprezinte prin lege sau prin actul lor constitutiv furnizează informațiile solicitate. Avocații autorizați în acest sens pot furniza informații în numele clienților lor. Aceștia rămân pe deplin responsabili în cazul în care informațiile furnizate sunt incomplete, incorecte sau înșelătoare.

(5) În cazul în care o întreprindere nu furnizează informațiile solicitate în termenul stabilit de Comisie sau dacă furnizează informații incomplete, Comisia poate solicita informațiile prin intermediul unei decizii. Decizia precizează informațiile solicitate și stabilește un termen corespunzător pentru furnizarea lor. Aceasta indică sancțiunile prevăzute la articolul 12 alineatul (2). De asemenea, aceasta indică dreptul de recurs împotriva deciziei la Curtea de Justiție a Comunităților Europene.

În același timp, Comisia transmite o copie a deciziei sale autorităților de reglementare din statul membru pe teritoriul căruia se află reședința persoanei sau sediul întreprinderii.

(6) Informațiile culese în temeiul prezentului regulament se utilizează numai în sensul articolului 3 alineatul (4) și al articolului 8.

Comisia nu divulgă informațiile obținute în temeiul prezentului regulament de tipul celor care, prin natura lor, intră sub incidența secretului profesional.

Articolul 11

Dreptul statelor membre de a prevedea măsuri mai detaliate

Prezentul regulament nu aduce atingere drepturilor statelor membre de a menține sau de a introduce măsuri care conțin dispoziții mai detaliate decât cele prevăzute de prezentul regulament și de orientările menționate la articolul 8.

*Articolul 12***Sancțiuni**

(1) Fără a aduce atingere alineatului (2), statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru a garanta punerea lor în aplicare. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajatoare. Statele membre notifică aceste dispoziții Comisiei până la 1 iulie 2004 și o informează de îndată cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.

(2) Prin decizie, Comisia poate impune întreprinderilor plata unor amenzi care nu depășesc 1 % din totalul cifrei de afaceri din exercițiul financiar anterior, atunci când, în mod deliberat sau din neglijență, acestea furnizează date incorecte, incomplete sau înșelătoare ca răspuns la o solicitare prezentată în aplicarea articolului 10 alineatul (3) sau dacă acestea nu se încadrează în termenul stabilit printr-o decizie adoptată în aplicarea articolului 10 alineatul (5) primul paragraf.

La stabilirea cuantumului amenzii, se va ține seama de gravitatea nerespectării cerințelor de la primul paragraf.

(3) Sancțiunile stabilite în conformitate cu alineatul (1) și deciziile luate în aplicarea alineatului (2) nu sunt de natură penală.

*Articolul 13***Comitetul**

(1) Comisia este asistată de un comitet.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, cu respectarea dispozițiilor articolului 8.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 26 iunie 2003.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Perioada prevăzută la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la trei luni.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, cu respectarea dispozițiilor articolului 8.

(4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

*Articolul 14***Raportul Comisiei**

Comisia asigură punerea în aplicare a prezentului regulament. Aceasta prezintă Parlamentului European și Consiliului, în cel mult trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, un raport privind experiența dobândită în aplicarea sa. Raportul trebuie să analizeze în special gradul în care regulamentul a avut succes în asigurarea, pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, a unor condiții de acces la rețea nediscriminatorii și care să reflecte costurile, pentru a contribui la libertatea de alegere a consumatorului pe o piață internă funcțională și la garantarea unei siguranțe a aprovizionării pe termen lung, precum și gradul în care există efectiv semnale de localizare. Dacă este necesar, raportul va fi însoțit de propuneri și/sau recomandări corespunzătoare.

*Articolul 15***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 iulie 2004.

Pentru Consiliu

Președintele

A. TSOCHATZOPOULOS

ANEXĂ

Orientări privind gestionarea și alocarea capacității de transfer disponibile a interconectărilor dintre sisteme naționale

Generalități

1. Metoda (metodele) de gestionare a congestiei rețelei pusă (puse) în aplicare de către statele membre tratează problema congestiei pe termen scurt în conformitate cu principiile pieței și în mod rentabil, oferind, în același timp, semnale sau stimulente pentru investiții în producție și în rețea eficiente în locațiile corespunzătoare.
2. OST sau, dacă este cazul, statele membre pun la dispoziție standarde nediscriminatorii și transparente, care descriu metodele de gestionare a congestiei rețelei pe care urmează să le aplice, precum și condițiile de aplicare. Aceste standarde, împreună cu standardele de securitate, sunt descrise în documente accesibile publicului.
3. Tratatul diferit al diverselor tipuri de tranzacții transfrontaliere, fie contracte fizice bilaterale, fie oferte pe piețe externe organizate, este menținut la un nivel minim în momentul conceperii normelor metodelor specifice de gestionare a congestiei rețelei. Metoda de alocare a unei capacități de transport limitate trebuie să fie transparentă. Orice diferențe în ceea ce privește modul de tratare a tranzacțiilor trebuie să demonstreze că nu denaturează sau nu împiedică dezvoltarea concurenței.
4. Semnalele de preț care rezultă din sistemele de gestionare a congestiei rețelei trebuie să fie direcționale.
5. OST oferă pieței o capacitate de transport cât mai „fermă” posibil. O fracțiune rezonabilă din capacitate poate fi oferită pieței în condiții de disponibilitate redusă, dar, în orice moment, operatorii pieței trebuie să cunoască condițiile exacte de transport transfrontalier.
6. Având în vedere faptul că rețeaua continentală europeană este o rețea cu foarte multe noduri și că utilizarea liniilor de interconectare are efect asupra fluxurilor de energie de pe cel puțin două laturi ale unei granițe naționale, organismele naționale de reglementare trebuie să garanteze că nici o procedură de gestionare a congestiei rețelei, cu efecte semnificative asupra fluxurilor de energie în alte rețele, nu este concepută unilateral.

Situția contractelor pe termen lung

1. Drepturile de acces prioritare la o capacitate interconectată nu se atribuie contractelor care încalcă articolele 81 și 82 din tratat.
2. Contractele pe termen lung existente nu au nici un drept de preempțiune în momentul reînnoirii lor.

Furnizarea de informații

1. OST pun în aplicare mecanismele corespunzătoare de schimb de informații și de coordonare, pentru a garanta siguranța rețelei.
2. OST publică toate datele necesare privind capacitățile de transfer totale transfrontaliere. În afară de valorile capacității de transport disponibile pentru iarnă și pentru vară, OST publică la mai multe intervale de timp, înainte de ziua transportului, valorile estimate ale capacității de transport pentru fiecare zi. Se vor furniza pieței estimări precise cu cel puțin o săptămână în avans, iar OST trebuie, de asemenea, să încerce să furnizeze informații cu o lună în avans. Se va include o descriere a fiabilității datelor.

3. OST publică un plan general pentru calculul capacității totale de transfer și al marjei de fiabilitate a transportului, pe baza realităților electrice și fizice ale rețelei. Acest plan trebuie supus aprobării de către organismele de reglementare din statele membre în cauză. Standardele de siguranță, de exploatare și de planificare fac parte integrantă din informațiile pe care OST trebuie să le publice în documente accesibile publicului.

Principiile care guvernează metodele de gestionare a congestiei rețelei

1. Problemele de congestie a rețelei se vor rezolva, de preferință, cu ajutorul unor metode care nu se bazează pe tranzacții, adică metode care nu implică o selecție între contractele diferiților operatori ai pieței.
2. Livrarea coordonată din altă sursă sau schimburile în contrapartidă (*cross-border coordinated redispatching or counter trading*) pot fi folosite împreună de către OTS implicați. Costurile suportate de către OST în aceste operațiuni de schimb în contrapartidă și livrare din altă sursă trebuie să se situeze, cu toate acestea, la un nivel rezonabil.
3. Meritele posibile ale unei combinații de separare a pieței (*market splitting*) sau alte mecanisme bazate pe principiile pieței pentru soluționarea congestiei „permanente” a rețelei și a schimburilor în contrapartidă pentru rezolvarea congestiei temporare a rețelei sunt explorate imediat ca metodă mai durabilă de abordare a gestionării congestiei rețelei.

Orientări pentru licitații cu strigare explicite

1. Sistemul de licitație cu strigare trebuie să fie conceput astfel încât toată capacitatea disponibilă să fie oferită pe piață. Aceasta se poate face prin organizarea unei licitații compuse, în care capacitățile sunt licitate pentru durate diferite și cu caracteristici diferite (de exemplu, în ceea ce privește capacitatea disponibilă în cauză).
 2. Capacitatea de interconectare totală este oferită în cadrul unei serii de licitații cu strigare, care, de exemplu, pot fi organizate anual, lunar, săptămânal, zilnic sau de mai multe ori pe zi, în funcție de necesitățile piețelor în cauză. Fiecare din aceste licitații alocă o fracțiune prescrisă din capacitatea de transfer disponibilă, plus orice capacitate rămasă nealocată la licitațiile anterioare.
 3. Procedurile de licitație cu strigare explicite se pregătesc în colaborare strânsă între autoritatea națională de reglementare și OST implicat și se concep astfel încât să permită ofertanților să participe și la sesiunile zilnice ale oricărei piețe organizate (adică bursa de energie electrică) în țările implicate.
 4. În principiu, fluxurile de energie în ambele direcții pe liniile de interconectare congestionate sunt compensate pentru a maximiza capacitatea de transport în direcția congestiei. Cu toate acestea, procedura de compensare a fluxurilor trebuie să fie conformă cu exploatarea în siguranță a sistemului energetic.
 5. Pentru a se oferi cât mai multă capacitate pieței, riscurile financiare legate de compensarea fluxurilor se atribuie părților responsabile de apariția riscurilor respective.
 6. Orice procedură de licitație adoptată poate transmite semnale de preț direcționale către operatorii pieței. Transportul într-o direcție opusă fluxului de energie dominant ușurează starea de congestie, ducând astfel la creșterea capacității de transport pe linia de interconectare congestionată.
 7. Pentru a nu risca crearea sau agravarea problemelor legate de orice poziție dominantă a operatorului (operatorilor) pieței, plafonarea cantității de capacitate care poate fi cumpărată/deținută/utilizată de către orice operator al pieței în cadrul unei licitații trebuie să fie luată serios în considerare de către autoritățile de reglementare competente în acțiunea de concepere a mecanismelor de licitare.
 8. Pentru a se promova formarea unor piețe de energie electrică lichidă, capacitatea cumpărată la o licitație poate fi comercializată liber până la notificarea OST cu privire la utilizarea capacității cumpărate.
-